

ПІВДЕННО- УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ПРОГРАМА ТА МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

4-5 грудня, 2023 р.

м. Одеса

*VI Всеукраїнська науково-практична
конференція
студентів та молодих вчених*

Програма та матеріали виступів учасників

*ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ*

3. Відсутність сенсу породжує в людини стан «екзистенційного вакууму», який виступає причиною найрізноманітніших неврозів.

4. Немає сенсу життя «взагалі» - існує конкретний сенс життя цієї особистості цінний момент. Сенс життя змінюється від ситуації до ситуації.

Список використаних джерел:

1. Фромм Е. Втеча від свободи / перекл. з англ. М.Яковлева. Харків, 2019. С.288.
2. Франкл В. Людина у пошуках справжнього сенсу. Харків. 2020. С.160.

Андрій Подлесний – студент 1 курсу факультету іноземних мов
 Науковий керівник: **Зоя Агаманюк**, докторка філософських наук, доцентка
 кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

ТЕХНОГЕННИЙ ХАРАКТЕР СУЧАСНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Завдяки стрімкому розвитку науки і техніки протягом ХХ та ХХІ століть змінилися всі аспекти нашого життя, починаючи від розширення економічної складової, продовжуючи стрімкими змінами у геополітиці та закінчуючи перебудовою системи нашої життєдіяльності.

Усі ці результати науково-технічного прогресу дають нам підставу ввести нове поняття для позначення нашого сучасного світу, а саме – техногенна цивілізація.

Сучасну техногенну цивілізацію характеризують нові принципи та норми життя людства, коли моральні ідеали та цінності змінюються. Сьогодні найвищими цінностями стають інтенсивний розвиток науки, інформаційних технологій, а також зростання інтелектуальної свободи у всіх сферах життя та діяльності людей.

Можна виокремити декілька основних рис, якими позначають техногенний характер сучасної цивілізації:

– ставлення до природи. В західноєвропейській культурі навколишнє середовище завжди розглядалися як місце для прикладання сил науковців та дослідників. У східній культурі присутнє умовне «табу» на втручання у природу та тенденція на самопізнання людини.

– людина розглядається як активна істота, покликана перетворити світ. Через абсолютизацію людської активності збільшився рівень агресивності технічного втручання людини у природу, що у свою чергу породило одну з найгостріших проблем сучасної цивілізації – екологічну.

– приділення уваги техніко-технологічній оптимальності розвитку науки поза їхньою соціокультурним виміром.

– глобалізація стилів життя. Проявом цієї тенденції є масова культура. Одночасно з глобалізацією стилів життя все більш помітні ознаки протилежної тенденції – боротьби за збереження унікальності національних культур.

Також необхідно зазначити, що нові інформаційні технології, як продукт техногенної цивілізації, є не просто інструментами, якими необхідно користуватися, а й колосальним фактором впливу на формування мислення загалом та інформаційного мислення як складової частини технологічного мислення зокрема.

На мою думку, особливістю інформаційного мислення є поява проблеми відношення дійсної та віртуальної реальності, оскільки за допомогою інформаційних технологій можна фабрикувати знання про реальність, а тим самим до певної міри і саму реальність. Можна створювати віртуальне «я» і в деякому сенсі жити у віртуальному просторі, в якому розчиняються відмінності дійсного світу і світу сновидінь. Сьогодні життя в такому віртуальному просторі стало повсюдною реальністю. Сьогодні «бути» – означає «бути в мережі».

Таким чином, постійний розвиток інформаційних технологій дедалі більше пов'язує їх з інтелектуальною та духовною діяльністю людини, що зумовлює її вихід за межі предметно-матеріальної світобудови.

У цій ситуації людина дедалі більше усвідомлює, що інструменти інформаційних технологій – це не бездушні прилади, які «тиснуть» на людину. Сучасні інформаційні технології – це «мислення і почуття», які домінують вже не лише всередині нас, але швидко поширюються між нами та через нас.

«Інформаційні технології мають справу з «мисленням і числом, словом і духом». Це технології «засобів спілкування і руху», технології «одухотворення матерії» та зближення її з нашим внутрішнім «Я». Це створення глибинних зв'язків між «Я», «Ти», «Він», тих «діалогічних відносин», які «мають і матеріальні, і духовні виміри» – зазначає американський філософ М. Епштейн.

Усвідомлення цих особливостей техногенної цивілізації приводить більшість мислителів сучасності до висновку про те, що на цьому шляху в суспільства немає позитивних перспектив. Власне, у цьому й полягає сутність кризи техногенної цивілізації.

На мою думку, існує ефективний спосіб запобігання можливої катастрофи техногенного світу, який висловив видатний німецький мислитель ХХ століття Альберт Швейцер. Він дійшов висновку про необхідність відмови від «технократичної культури» та переходу до більш високих форм розвитку. Згідно з його судженням, технократична наука призвела до духовно й емоційно убогості людства, що спричинило загибель ідеалів світової культури. Мислитель висунув принцип «благоговіння перед життям» як основу для нової загальнолюдської культури. Цей принцип «екології» духу, збереження та взаємоповаги у сфері культури означав перехід від технократичної моделі її розвитку до нової, орієнтованої на загальнолюдські цінності.

Тобто, якщо відвести культурі головну роль соціального регулятора взаємовідносин між людьми, що у свою чергу буде сприяти усвідомленню культурної значимості і розвитку нового мислення, людство зможе дійти до багатьох конкретних пропозицій щодо багатоманітності світу, творчості, що породжує співпрацю, взаєморозуміння й взаємопідтримку.

Отже, тільки зміна вектору розвитку людства та грамотне розміщення пріоритетів у житті кожної людини може надати нам можливість врятувати людську цивілізацію.

Список використаних джерел:

1. Які ж основні риси визначають техногенний характер сучасної цивілізації? URL: <http://um.co.ua/5/5-1/5-13172.html>
2. Гальченко Максим. Від «техно-» до «інфо-»: етапи еволюції наукового мислення URL: http://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2019_1/9.pdf

Полуян Ксенія – студентка 1 курсу факультету іноземних мов

Науковий керівник: **Зоя Атаманюк**, докторка філософських наук, доцентка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

НЕВІЛЬНОМУ ЖИВЕТЬСЯ ПРОСТІШЕ ТА ЛЕГШЕ?

Звичайно ж, цей вислів-питання не може розглядатися як суто матеріальне явище, тобто мова не йде про когось за ґратами, або, наприклад, в рабстві. Це очевидно. Мова йде про внутрішню свободу або несвободу людини. І тоді це питання, як на мій погляд, треба розглядати на прикладі різних суспільств, існуючих в світі.

Як на мене, внутрішньо невірними можна вважати людей, які не мають своєї думки про те, що відбувається в їх країні, вони не замислюються над тим, що та як відбувається, які причини, можливі наслідки такої події. Їх можна назвати пристосуванцями в деякій мірі. Вони «пливуть за течією», в більшості своїй, політичною. Вони не хочуть думати, як збудоване та як працює суспільство, в якому вони живуть. Їм, головне, задовольнити якісь свої матеріальні потреби, а що стосується духовного, морального чи світського, то це вже менш важливо. На щастя, відсоток таких людей, яких можна назвати внутрішньо невірними, досить малий.

Прикро те, що такий прошарок людей в суспільстві, навіть демократичному, стає зряддям в руках політичних пройдисвітів, терористів і так далі. Згадаємо не досить давні заворушення у Франції, чи не так? Але, на щастя, демократія має змогу протистояти таким явищам і причина тут не в кількості поліцейських, а у негативному ставленні абсолютної більшості